

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRĂSOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emmerich Loener.
Heinrich Schalk. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifar și învoială.

RECLAME pe pagina a 8-a o
seriă 10 cr. s'au 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. s'au 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 98.

Brașov, Miercuri 5 (17) Maiu.

1899.

Salutul foilor ungueresci.

Era pentru noi invederat, că foile maghiare vor saluta cu deosebită bucurie alegerea favoritului lor vicar Goldiș ca episcop al Aradului, căci cunoscem foarte bine calitatea Ungurilor de a ține la omeni, pe cari și i-au câștigat prietini, calitate, care din nenorocire la Români este mult mai inferior dezvoltată — de unde și vine, că aceștia din urmă nu-și cunosc interesele lor în măsura, în care și-le cunosc și și-le știu validitate contrarii lor.

Și nou alesul episcop al Aradului a fost și este privit ca „bun Ungur și cetățen, contra căruia nu se poate obiecta nimic“. Așa-l declară de pildă „Budapesti Hirlep“ dîcînd, că de n'ar fi așa, n'ar fi putut să se susțină timp de douăzeci de ani ca profesor la gimnaziul superior de stat din Arad.

Departa de noi de-a voi să intrăm în amănuntele biografice, ce le sulevăză numita fôia. Voim numai să constatăm efectul, ce l'a produs în tabăra maghiară rezultatul alegerii de Duminecă. „Un episcop în Arad“ — adauge „Bud. Hirlep.“ — e cu mult mai mare domn decât un profesor s'eu un deputat, și decă dicala honores mutant mores se poate aplica și la episcop, nu se poate sci nici odată ce poate eși dintr'un preot, decă-l sântesc ca episcop. Fără prejudecată salutăm d'ér pe Ioan Goldiș în poziția sa înaltă și cu influință. Așteptăm, că faptele lui vor fi vrednice de increderea ce i-au dovedit'o amicii săi și guvernul maghiar. De ce și nu, căci e om cuminte, care a absolvat scôla politică în Biharia și în Budapesta. Spune apoi fôia unguerescă, acum guvernamentală, cum a sciut să câștige Goldiș pe faimoșii „estremi“ și că cu tot ajutorul acestora abia a putut să învingă, și declară, că „din punctul de vedere al statului maghiar vede mai bucuros învingerea lui Goldiș, decât ar fi vădut pe-a lui Hamsea“.

Altă fôia guvernamentală, „P. Naplo“, ridică pe noul ales al diecesei Aradului până la al șepțelea ceriu, susțîind despre el, că „înainte de tôte este un credincios și devotat patriot, care n'a slăbit din patriotismul s'eu nici în cele mai critice timpuri“.

Ce înțeleg adversarii noștri sub „patriotism“, sub „bun Maghiar“, și sub „cetățen neprihănit“, nu mai trebuie s'o spunem, când guvernul, prin ordonanța sa ultimă în atacarea executării legii privitoare la întregirea venitelor preoțesci, pune întreaga preoțime nemaghiară din țără în suspițiune, că este nepatriotică și dușmană statului.

Părintele Goldiș a ajuns, cei drept, la „mare domniă“ în mijlocul credincioșilor Aradului. D'ér a ajuns tot-odată și între două pietri de móră. De o parte îi întinde zăpăsisul stăpânirea maghiară și cere plata, de alta parte vine poporul și-i cere să-și împlinescă datoria cea

mare cătră el, ce este legată cu înaltul post, la care a fost ales de majoritatea Sinodului.

Cum va sci să iese t'efăr din situația ac'asta de tot dificilă și amenințătoare, nu putem sci. Ceea-ce scim însă este, că la doi domni nici într'un cas nu va puté servi noul episcop.

Nu va avé refugiu d'ér, decât la Dumneđu și la pronia sa, ca să-î îndrepteze cărările și să-l scape din ac'asta stare nenorocită..

Alegerea de Episcop.

Arad, 2 (14) Maiu a. c.

Eri, în presera întrunirii Sinodului electoral, conform dispozițiunilor statutare, s'a făcut în catedrală la 7 ore priveghiere după tipicul Rosalielor, celebrată de cătră părintele ases. ref. Ign. Papp, asistat de protopresbiterul dr. Trailescu și de părintele Dionisie Popoviciu.

Adi la 9 ore s'a ținut s. liturgiă tot după acel tipic, pontificând Em. S. Metropolitul Mețianu asistat de archimandriții Goldiș și Hamsea și de protopresb. Droc (Miercurea) Papp Ign., Roesin și Serb, ér ca diacon a servit părintele Ioan Priscu dela Brașov. Răspunsurile liturgice le a dat în parte corul seminarial și cel mixt al d-lui Lugoșan. La finea liturgiei s'a făcut chiămarea duhului sânt, ér apoi Metropolitul a ținut poporului o cuvântare plină de înv'etături morale, îndemnându-l a lucra întru a creșce tinerimea încă din casa părintescă în spiritul evangheliei.

La orele 11½ intrând în seminar, aflărăm acolo mulțime mare de public, pare-că comandat de cătră aderenții părintelui Goldiș, ori, mai limpede vorbind, argați bine dresați de ai scôlei nutrite de „Tribuna Poporului“. Deputații abia putură străbate în sala cea mare a seminarului. Nici nu ajunserăm la deschiderea Sinodului, când étă efluxul scôlei lui Mangra se manifestă în tótă plenitudinea: publicul de pe ambit strigă, urlă, sbieră: „s'ê trădescă Goldiș“.

Metropolitul intrând în sală a fost primit cu aplause frenetice. În cuvântul de deschidere, bine ajustat cu argumente clasice de ale ss. părinți apostolesoi, vigurosul nostru prelat a accentuat gréua misiune a sinodului electoral, arătând, că aici numai considerațiuni obiective ne pot conduce, numai sfințenia bisericii ne pôte fi busola dirigitóre. Representanții poporului s'ê alegă un bărbat, care s'ê scie conduce cu mână tare și cu braț înalt naia bisericii prin valurile turbulente ale acestei vieți viforose, căci ei înși și iau asupra și răspunderea în fața lumii despre consecințele acestei alegeri.

Declarând apoi sinodul electoral extraordinar deschis, presidiul pune la ordinea zilei mai întâi constituirea sinodului, care se primesce, după cum a fost în sinodul ordinar, numai cât se mai aleg pentru scrutinare de membri: P. Rotariu și N. Oncu. — Tumultul pe coridor se continuă cu vuet înfiorător; pare-că ne aflăm la o alegere de deputat dictal!

Cetindu-se lista membrilor, se constată, că nu lipsesce din 60 nici unul; după ce însă Goldiș și Hamsea se retrag din sală, decă rămânend 58 votanți, presidiul enunță, că majoritatea absolută este 30.

După aceea fiă-care deputat chiămat

la vot depune ședula în urnă și apoi se face scrutiniul din care iese: pentru vicarul Goldiș 30 voturi, pentru archimandritul Hamsea 24 voturi, ér 4 au fost bile albe. Drept aceea Goldiș este ales episcop al Aradului cu un vot, ceea ce în tabăra goldiștilor a produs de-altmintearea însuflețire enormă. Argății de pe coridor, dirigați de cătră archivarul consistorial Iancu St'efănuș cu concursul comptabilului consistorial și a de mult amușnătorului fisc consistorial în spe, echipați cu toți desperații dela și de pe lângă „Tribuna Poporului“, au inscenat aici scandal ne mai pomenit, încât era cât pe colo să se suspendeze ședința sinodală.

În fine metropolitul totuși ajunsese să enunțe și să declare pe d-l Iosif Goldiș de episcop ales al Aradului, pofindu-i viață îndelungată, ca s'ê pôtă corăspunde cu tótă demnitatea greii misiuni, ce îi așteptă.

Alesul răspunde emoționat, că primesce cu mulțumită sarcina și promite solemn, că numai până atunci s'ê trădescă Dumneđu, până când va păzi cu tótă sfințenia aședămintele n'ostre bisericesci și naționale. Ac'estă enunțațiune a făcut bună impresiune și în tabăra învinsă; drept ce pofim și noi nou alesului episcop, ca întru tôte s'ê-i ajute Dumneđu după sinceritatea cu care s'a recomandat acum diecesanilor săi!

După tôte aceste metropolitul declară sinodul electoral încheiat.

Scenale de pe stradă la eșirea sinodalilor sigur le va descrie „Trib. Poporului“. Eu — scriitorul acestor șire — țin sub demnitatea mea de a-le aminti. D-nii Mangra, Russu-Șirianul et Comp. guste din fructele, ce le vor aduce acele scene, demne numai de așa-numitul „csöcselék“.

Ortod.

Tratările despre pact se vor continua probabil la începutul acestei șeptemăni între miniștri ungueri și austrieci. Tratările se vor continua în Viena.

Dómnele române din Bucovina.

Acum câte-va zile s'a ținut o înălțătore adunare în sala festivă a palatului administrativ al Bucovinei. Dómnele române din Bucovina s'au întrunit, ca să dea cont de ce au făcut pentru înaintarea culturală și economică a Românilor, și ce ar trebui să mai facă în acest scop.

S'au întrunit sub presidenția d-nei Elena de Popovici născută contesa Logothetti, asistată de vice-președinta, d-na Sofia Stefanovici.

În sală, tôte d-nele din elita românească a Bucovinei, precum și d-nii baron Al. Hurmuzaki, P. S. Sa Episcopul Vladimir de Repta, baron Eudoxiu Hurmuzaki, Dr. Dim. Onciul, baron Nicu Mustața, baron Constantin Hurmuzaki, S. Fl. Marian membru al Academiei Române etc.

D na Elena contesa de Popovici deschide adunarea făcend un călduros apel cătră d-nele române să cultive cu cea mai mare dragoste limba românească.

Se ținea adunarea generală a „Societății dómnelor Române din Bucovina“. Ac'estă societate s'a înființat acum opt ani cu scopul filantropic de-a ajuta pe Românele lipsite de mijloce să-și facă studiile. De atunci însă societatea, condusă cu multă inteligență și cu mai mult sentiment național românesc, a evoluat, devenind din pur umanitară și filantropică, o frumoasă pepinieră

culturală românească, un focar al celor mai înalte sentimente românesci.

În timp de opt ani ac'estă societate și-a creat un fond de peste 80,000 lei, adecă 38,256 florini, avend prin aproape tôte tîrgurile și satele românesci mai importante, în total 27 de secțiuni.

Comitetul central al societății, în cei din urmă trei ani de când spiritul național român a luat un avent atât de frumos și entusiast în Bucovina, a făcut adevărate minuni pe terenul culturii naționale române. A înființat în Cernăuți, cu sacrificii enorme, o scôla primară de fete, care a fost inaugurată în Octomvre trecut. Ac'estă scôla românească, prima scôla românească de fete în Bucovina, e frecventată de 40 eleve; A înființat un internat românesc de fete, unde 36 de fete române au întreținerea absolut gratuită. A înființat un pensionat român de fete, unde 30 de fetițe, pe lângă o taxă moderată, își deserviresc educația lor. A înființat o secție profesională, unde Românele învață gratuit croitoria. A ajutat în cursul acestui an scolar 16 fete române cu 3500 lei, ca să-și termine studiile secundare.

Darea de sémă a contesei de Popovici asupra extra-ordinarei activități desfășurate de comitetul societății dómnelor române pe terenul cultural, a fost ascultată cu o adevărată religiozitate.

Pentru locurile vacante în comitet s'au ales apoi dómnele Stefania barona de Hormuzaki, Agripina de Onciul, Eugenia Olga Morariu, Sofia Zalozișchi și domnișora Minadora Stefanelli.

După votarea budgetului și după câte-va discuțiuni de interes pur local, vice-președinta societății, d-na Sofia Stefanovici, a ținut un entusiast discurs, arătând în colorii negre cum scade românismul în Bucovina, copleșit fiind de străin și de venetic. D na Stefanovici încheie discursul d-sale cu următoarele cuvinte:

Decă n'a perit Românul însă în Bucovina, este meritul femeii române și al țeranului, care păstrează cu sfințenie limba apucată din părinți. Dușmanii ne cunosc puterea, étă de ce ne subsapă din temelii existența. Trebuie stîrpit la rădăcină vermele, care ródé la copacul românismului. Trebuie să reinviem limba română. Étă rolul femeii române. Propun deci pentru susținerea limbei române în regiunile periclitare înființarea de asile materne, în cari să fiă crescuți copiii români în etate de 3—7 ani.

Sinodul eparchial aradan.

Ședința a VII. (Joi, 11 Maiu n.)

Președinte: vicarul Goldiș; notar Dr. Tr. Putici.

După autenticarea proceselor verbale ale celor două ședințe trecute, presidiul prezintă petițiunea lui T. Pințe și soții locuitori în Suplac pentru a li-se trimită de administrator parochial Iosif Pințe, care cerere se predă comisiunei petiționare. Tot acolo se avisază și petițiunea unui Iovan din Meziad pentru ștergerea unor taxe, cum și a protopopului M. Boșan pentru regularea termenului de solvire a ajutorului protopopesco de 500 fl. din partea consistoriului.

Deputatul Oncu interpelază presidiul, decă are cunoscință, că din partea organelor politice administrative s'au luat dispozițiuni de a nu mai încassa pentru confesiuni șpeșele culturale, ca până acum, și decă are, atunci cum crede, că avem să

procedem pentru sanarea acestui rău? Președintele răspunde imediat, că în cele mai multe cazuri înși-ne suntem cauza, decât organele politice administrative iau față de noi ținută dușmănoasă; de multe ori acele organe basate pe șovinism cred, că-și fac merite înaintea superiorilor, decât nu ne dau nouă mână de ajutor. Este de părere și sinodul încuviințază, să se facă la ministeriu o cercetare în această privință, ca de acolo să fie îndrumate organele politice administrative a respecta legea.

La ordinea zilei urmăzătoare comisiunea organizată prin refer. s'u *Ign. Papp*. Epitropia gimnasiunii din Brad a cerut dela sinod un ajutor anual permanent de 6—8 sute fl. Comisiunea regretă, că nu pōte propune de astă-dată acel ajutor, din cauză că înși-ne avem de acoperit o mulțime de trebuințe, și mai ales din motivul, că comisiunea s'constrătuie sinodală n'a putut echilibra încă fondurile și bugetul. Deputatul *Ceontea* arată necesitatea urgentă a acestui ajutor și importanța, ce o are gimnasiul din Brad pentru despartământul pedagogic al seminarului nostru diecesan. Decă vom să ajutam, dīce, putem ajuta, că se vor afla atăta bani în fondurile diecesane; face deci contra-propunere, ca să se voteze acel ajutor, fiă și numai pentru anul acesta, ăr pentru viitor să vedem ce pași ar fi de întreprins. Aici se nase o discuțiune îndelungată, însă de tot materialistică, la care vorbesc deputații *Ungurian*, *Babes*, *Rotariu*, *Antonesc*, *Oncu* și președintele, toți recunoscând importanța Bradului pentru diecesă, dăr nici unul nu sprijinesce direct petițiunea, resp. propunerea lui *Ceontea*. În fine sinodul primese propunerea dep. *Ungurian*, că recunoscând sinodul necesitatea completării gimn. din Brad la gimn. superior, ajutorul cerut nu se pōte acum acorda, trimite însă cauza la consistoriu cu însărcinarea, ca acesta să se pună în înțelegere cu cons. arhidiecesan și să constate împreună cu acesta necesitatea subvențiunii, apoi să raporteze despre rezultat la proximal sinod.

Tot d-l *Ign. Papp*, ca ref. al comisiunii organizate, raportază, că asupra cererii comitetului Asociațiunii de-a contribui și diecesa noastră cu 1000 fl. la înființarea casei naționale din Sibiu, consistoriul arată imposibilitatea, deci sinodul încă se alătură la opinia consistoriului.

La prop. aceluiași referent sinodul transpune consistoriului concernat cererea lui *Dim. Nica*, fost preot în Darvas, de a i-se vota un ajutoriu de 250 fl. titulu pensie, spre rezolvire competentă.

Sedința VIII, (11 Maiu n. la 4 ore d. am).

Pres. vicariul *Goldiș*, notar *Dr. I. Trailescu* și *Dr. N. Oprean*.

După autenticarea protocolului sedinței VIII, președintele anunță planul alumnului din *Beiuș* și protocolul de licitație, ce se predau comisiei organizate; ăr câte-va petițiuni intrate se avisază la comisia petiționară. — D-l *P. Rotariu* se retrage din comisia s'constrătoare; abdicarea se predă comisiei organizate.

Urmază comisia epitropescă. Referent e dep. *S. Raicu* pentru senatul epitropesc Arad. Căutându-se raportul, în general se ia spre sciore. Trecedu-se la desbaterea specială, s'a ivit o discuțiune bogată în vorbe asupra predării tipografiei diecesane, respective asupra primirii fondului său înființat de fostul episcop, astăzi *I. P. S. metropolitan Mețianu*. La discuțiune au participat, pe lângă referentul comisiunii, cu deosebire deputații *Veliciu* și *Mangra*, apoi *Ceontea*, *Papp Ign.*, *Lengeru*, *Zigre* etc., unii criticând, alții apărând tipografia. În fine sinodul enunță ca conclud. „*Intemeietorului acestui fond se i-se mulțumescă printr'o adresă, ăr consistoriul se avisază a lichida pretențiunile fondului, ca să se scie adevărata valoare a acestui fond, care astăzi trece peste 56,000 fl.*”

Sedința IX a (12 Maiu n. 10 ore a. m.)

Președinte: vicarul *Goldiș*, notar *Dr. N. Oprean*.

Președintele prezintă petițiunea preotului *N. Magda* din *Eclea* în contra preotului de-acolo *V. Magdu*; asemenea petiția lui *N. Diamandi* prof. în *Beiuș* de a i-se urca salariul dela 8 sute la 1000 fl.; precum și petițiunea lui *M. Boșan*, ca consistorul să fiă avisat de-a rezolvi hotărârile sinodului protopopescl. Tustrele petițiunile se predau comisiei competente. Deputatului *C. Groza* i-se acorță concediul cerut pentru întregă durata sesiunii actuale.

Se continuă referada comisiei epitropescă asupra raportului senatului epitropesc dela consistorul aradan, tot prin același referent. La propunerea comisiunii, sinodul dispune să se inventeze întregă averea mănăstirii *H. Rodrog*; se aprobă socotelile fundațiunii *Jigaiene* de pe anii 1894/5 și 1895/6; se șterg din pretensiunile neincas-

sabile peste 3000 fl.; consistorul să modifice sistema tehnică dela acest senat; respective să introducă comptabilitate dublă; să se stăruescă a se încassa pertensiunile fondului pentru despărțirea ierarhică dela comunele respective, după cum li-s'au anticipat; realitățile fondului preotesc să se reguleze, respective asiguraze, orf prefacă în bani; imprumuturile să se dea cu totă precauțiunea. — Petițiunile comunelor *Miniad*, *Drauz*, *Araneag Mely-Nados*, *Chelmac*, *Lalesinț* și *Prăjesci* se transpun consistoriului aradan spre rezolvire competentă. Se încuviințază propunerea consistoriului aradan pentru ștergerea unor interese restante ale comunei bis. *Checea*.

Tot comisiunea epitropescă raportază acum prin referentul *George Poporicu*, asupra raportului comisiei sinodale de s'constrăre, ăr sinodul ia în general spre sciore raportul. În special apoi sinodul încuviințază, ca la ambele consistore să se introducă reforme în socoteli. Edificiile diecesane din gremii să fiă ținute în stare bună, ăr speșele să le suporte fondul instruct; cât pentru edificiile dela *Gaiu*, acelea să se reparașe, și încât pentru viitor, fitorul episcop să le conserve în stare bună din înseși venitele domeniului.

Revistă externă.

Conferința păcei. Numele oficial adoptat pentru întrunirea dela *Haga* este „*Conferința păcei*”. Limba oficială a Congresului va fi cea franceză. Intre alte propunerii făcute Congresului este și cea a *Elveției*, pentru completarea Convențiunii dela *Geneva*: 1) Răniții vor fi declarați neutri. 2) Se va discuta, decă răniții făcuți prizonieri vor fi, după vindecare, tratați ca prizonieri de război, s'eu trimiși la vetrele lor. 3) Convențiunea să se aplice și războaielor maritime. 4) Identitatea prizonierilor de război, a morților și a răniților va fi stabilită cu mai multă îngrijire. 5) Soldații vor trebui să cunoască Convențiunea dela *Geneva*. 6) O gendarmerie specială de campanie va fi creată pentru căutarea și protecțiunea răniților pe câmpul de luptă. 7) Ambulanțele vor fi stabilite la o distanță suficientă de câmpul de război, pentru a evita contagiunea. 8) Societățile *Cruceiroșii* vor fi recunoscute în mod oficial; personalul și stabilimentele lor vor fi declarate inviolabile.

Delegații Statelor Unite au primit mandat să facă să se adopte următoarele trei mari principii: 1) Instituirea unor tribunale de arbitragiu. 2) Estensiunea declarației dela *Paris 1856*, așa ca să nu se permită confiscarea corăbiilor, cari nu duc contrabandă de război. 3) Estensiunea Convențiunii dela *Geneva* la războaielor maritime.

Se așteptă, ca durata conferinței să fie lungă. Desbaterile în secții vor ține cel puțin două luni, apoi se va numi un comitet permanent, împărțit în mai multe comisii, care va fi însărcinat să prepare rezoluțiunile, cari se vor propune conferinței în sedința plenară.

Noul minister italian. Din *Roma* se telegrafază, că Regele a aprobat lista noului minister, care este astfel constituit: domnii: *Pelloux*, președinte al consiliului și interne; *Visconti-Venosta*, afacerile străine; *Ronasi*, grații, justiția, cultele; *Carmine*, finanțele; *Boselli*, tesaurul; *Generalul Mirri*, resbelul; *Amiralul Betollo*, marina; *Bacelli* instrucțiunea publică; *Lacava*, lucrările publice; *Salanda*, agricultura, industria și comerțul; *Di San Giulano*, poștele și telegrafele. Noii miniștri vor depune jurământul mâne. Parlamentul s'a convocat pentru 23 Maiu.

SCIRILE ZILEI.

— 4 (16) Maiu.

3 (15) Maiu. **Duminecă**, în presera zilei de 3 (15) Maiu, și a dat întâlnire o numărōsă societate din s'nal *Românilor brașoveni* la casa de tir de sub *Tempa*, serbând în veselă armonie amintirea marelui zile din istoria poporului nostru. Salonul restaurantului era înțesat de public de ambele sexe. Mult a desfătat publicul improvizat cor mixt, care l'a surprins c'un șir de cântece romănesc din cele mai frumoșe, precum și câte-va declamațiuni bine reu-

șite. Cu mulțumire și recunoștință și au adus aminte cu această ocaziune cei ce au fost luat parte la convenirea din anul trecut, în ajunul aniversării a 50-a a memorabilei zile de rededeptare națională, de modul, cum s'a dus în împlinire dorința exprimată atunci, ca printr'un fapt de binefacere pentru cultura poporului, *Românii brașoveni* să eternizeze memoria acelei aniversări. Cei ce au fost luat asupra-și a stării pentru realizarea nobilei dorințe, grații inițiativei și zelului, ce l'au desfășurat, au reușit a întruni la un loc pe toți *Românii brașoveni* cu ocaziunea teatrului român de diletanți, ce s'a dat astă tōmnă și al cărui frumos venit curat, de 200 fl., fū destinat, precum seim, pentru cultura națională a poporului nostru prin înființarea de bibliotecă populară. Tōte acestea s'au reamintit, cum am dis, de cătră cei de față cu cea mai viuă bucurie și recunoștință. Vesela petrecere a decurs în cea mai perfectă armonie și a durat până la meșii nopții.

3 (15) Maiu în *Viena*. Colonia și tinerimea română din *Viena* au serbat amintirea zilei de 3 (15) Maiu în frățescă armonie. Despre această serbare primirăm la adresa diaruului nostru următoarea călduroasă telegramă:

„Serbând ziua de 3 (15) Maiu, închinăm salutul nostru cinstitului diar național. — *Colonia și tinerimea română.*”

Mulțămim fraților din depărtare pentru călduroșă aducere aminte și, resalutându-i, îi îmbrățișăm cu iubire!

Pentru masa studenților români din *Brașov* au mai intrat următoarele contribuțiuni: D-l director al școlii comerciale *Arseniu Vlaicu*, renunțând dela serbarea zilei sale onomastice, a oferit fl. 20; d-l *Vasile Orghidan*, comerciant din *Bucureșci*, a oferit fl. 10, ăr d-l colonel *P. I. Gigurtu* din *Craiova* ni a trimis fl. 4.75 (10 lei) pentru masa studenților. — Direcțiunea școlară își exprimă cele mai vii mulțămite pentru aceste frumoșe daruri.

Nouă defraudare în comitatul Făgăraș. Nu de mult s'a întâmplat defraudarea de peste 10,000 fl. în comitatul *Făgărașului*, și acum aflăm, că din nou s'a pornit cercetare la pretura din *Șercaia*, unde până acum s'a descoperit o defraudare de vre-o 1000 fl. bani oficiali, defraudați prin vestitul paiat de odinioră *Dr. Artur Benedek*, fisolgabirul *Wonesch*, solgabirul și cancelistul solgabiresc. S'eraoi făgărășeni, unde ajutorarea administrației ungurescă și cu oficianții unguresci!

Corōne eterne. Din incidentul morții d-lui *Ioan Toma*, comptabil la institutul de credit „*Lipovana*”, On. D-ni *Nicolae* și *George Vădășan*, profesor, ni-au trimis 10 fl. drept corōnă eternă pe mormântul decedatului la fundațiunea iubiților reșoși, intru ajutorarea școlărilor români s'eraoi. Suma acēta se chitează în acest mod și se arată, că s'a adaus la numita fundațiune. — *Brașov*, 4/16 Maiu 1899: *Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului*.

Proiectul de lege despre judicatura Curiei va fi înaintat zilele viitoare spre sancționare.

Catastrofa dela Gura-Homorului. Joi s'era întregul orașel *Gura-Homorului* (*Bucovina*) a devenit prada flacărilor, ajutate prin un vânt prielnic și seceta, care ține. Nealterate de flacări au rămas numai biserica gr. or., casa parochială gr. or. și locuința silvicultorului fond. relig. gr. or. S'a mai salvat biserica armenescă, care începuse a doua zi să ardă. Cu mare greu s'au salvat actele fonciare ale judecătōriei și perceptoriei din edificiile, cari erau în flacări. Căpitanatul distr. posta i. r. și celelalte edificii publice sunt prefăcute în cenușe, precum și mai mult de 300 edificii particulare. Sub ruine s'a găsit pân' acum numai un mort. dăr se presupune, că mai multe vieți de om au căzut pradă flacărilor. Desperațiunea locuitorilor este indescriptibilă. Focul s'a declarat în șopronul unei case ovresci din centrul orașului la

orele 1 d. m. și în decurs de 15 minute a fost întregul oraș în flacări. Ardând oficiul postal și telegrafic, era cu neputință a depesa în vecini după ajutor. Astfel au sosit primele sciri din *Păltinōsa*. Din *Cămpulung*, *Suceava*, *Iliesci* a sosit încă s'era ajutor, dăr focul cuprinse deja totul și era pericol să prindă foc și pădurea. *Paguba* se evaluează aproape la un milion. Ministerul de interne a avisat telegrafic 10,000 fl. D-l cons. guv. *W. Pompe* a dus 4000 fl., ăr d-l mareșal al țării *I. Lupul* pentru primul ajutor 500 fl. În tōte părțile s'au pornit colecte de victualii și bani pentru s'ermanii nenorociți.

Jubileu. Mâne, în 17 Maiu n., inspectorul r. de școle din loc, d-l *Carol Kakușay*, își va serba jubileul de 40 de ani dela intrarea sa în serviciul învățământului. Din incidentul acesta, „*corpul învățătoresc din comitatul Brașovului*” va ține mâne la 11 ore a. m. o adunare festivă în sala de gimnastică a școlilor populare de stat din loc, cu care ocaziune se vor primi felicitările și se va prezenta jubilarului un album. După adunare va urma baquet.

Desvélirea statuei Albrecht. În 21 Maiu n. se va desvélia statua decedatului arhiduce Albrecht în *Viena*. Se vor face din incidentul acesta mari serbări militare.

Din *Budapesta* ni-se scrie, că d-l *Iacob Stefler*, candidat de profesor, a depus esamentul fundamental cu deplin succes.

Esundarea Dunărei. Dunărea a început din nou să esundeze. La *Budapesta* a crescut alaltăeri în mod însemnat, dăr mai ales la *Mohaci* apa ei se află în continuă creștere.

Și-au ajuns scopul. Orașul *Bichiș-Ciaba* era cunoscut ca unul din cele mai periculoșe cuiburi ale socialiștilor agrari. Tōte persecuțiile și tōte încercările de-a îmblândi pe socialiști n'au putut garanta restabilirea ordinii. Acum, după cum aflăm din zărele de-acolo, autoritățile orașului au hotărît să încerce a îmblândi pe altă cale pe socialiști. Au cumpărat o moșie în comitatul *Bichiș*, în preț de trei milioane florini. Moșia va fi împărțită între locuitorii mai s'eraoi în mici părțele, pe cari parte le vor despăgubi cu bani gata, parte le vor plăti prin amortisare în rate, parte li-se vor da în arândă cu preț eștin. Incercarea, de-a suprima mișcările socialiste pe această cale, e urmărită cu multă atențiune. Destul, că socialiștii din *Ciaba* de-oamdată și-au ajuns scopul: au cerut și li s'a dat de silă, ca de voiă bună.

Anarhiștii în Haga. La conferința, ce se va deschide în 18 l. c., așa se vede, că au sosit și „*ōșpeți*” nechiamați în *Haga*. După o telegramă de-acolo au fost arestate două persoane față cu cari există indicii sigure, că sunt anarhiști.

Catastrofă pe calea ferată. Din *America* vine sciore despre o mare catastrofă întâmplată pe linia de drum de fier *Filadelfia-Reading*, căreia au căzut jertfă numărōse persoane dintre cari 25 au murit, ăr 50 sunt greu rănite.

Osândit la mōrte. Tribunalul militar din *Eszék* a condamnat la mōrte prin glonț pe infanteristul *Rudolf Bechtel* pe motiv, că a desertat în diferite rânduri și a furat.

Din România. Vineri la orele 10 dimineța *M. S. Regele*, însoțit de d-l colonel *Priboianu*, adjutant regal, a mers la școlă de artilerie și geniu pentru a o inspecta. La sosire, *Suveranul* a fost primit de *A. S. Principele Ferdinand*, de d-nii general *Iacob Lahovari*, ministru de război, general *Arion*, comandantul corpului II de armată, general *Poenaru*, șef al marelui stat-major al armatei, general *Popescu*, inspector al artileriei, general *Vlădescu*, șeful casei militare regale și lt.-colonel *Aronovici*, comandantul școlii. Regele a trecut în revistă pe elevii școlii, cari împreună cu profesorii și oficerii instructori se aflau așezați în linia de bătaie. Apoi elevii și oficerii au deslăsat pe dinaintea suveranului în sunetele muzicii, care intona imnul re-

gal. Elevii au făcut apoi înaintea Regelui instrucția și tunurile și cu armele. Regele, continuând inspecțiunea, a trecut în sala de scrimă, unde elevii școlii au făcut mai multe eseroții. Trecând apoi în sălile de mâncare, a bine-voit a gusta din hrana elevilor. La orele 12 și un sfert M. S. a plecat înapoi la palat.

— Ministerul domeniilor a distribuit anul acesta însemnata cantitate de 20 kilograme sêmântă de vermi de mătase, care, cultivată în condițiuni bune, ar produce, după estimăția oamenilor de știință, gogoși în valoare de peste 200.000 lei.

— În ziua de 11 Maiu se va întruni în Capitală al treilea congres al Asociațiunii medicilor din țară. Acest congres promite a fi interesant atât prin însemnătatea cestiilor, cât și prin supune deliberațiunilor sale, cât și prin marea număr de membri, cari au anunțat, că vor asista.

— D-l G. Munteanu-Murgoci, unul dintre distinși licențiați ai facultății de științe din Capitală, va întreprinde călărele acestea împreună cu d-l Penck, profesor de geografă la Universitatea din Viena, o excursiune științifică prin Bosnia, Herțegovina, Dalmația și Istria.

Adunarea generală de primăvară a comitatului Făgăraș.

— 16 Maiu 1899.

În ziua de 3 (15) Maiu a. c. s'a ținut în sala caselor comitatense din Făgăraș adunarea generală ordinară. Obiectele au fost rapoartele generale despre demersul afacerilor comitatense, comunale, școlare, economice, comerciale-industriale agricole etc. pe an. 1898.

La desbaterea generală, ce a durat dela 10 ore a. m. până la 2 1/2 ore p. m. au luat parte dintre Români Dr. Șenchia, Dr. Mănoiu și preotul Monea.

Dr. Mănoiu și Dr. Șenchia au adus înaintea cauzei limbei române în comitat, respectarea drepturilor, ce le dă art. de lege 44 din 1868; au combătut cu argumente tari ilegalitățile, ce le suferă Români din partea amplexaților ungurești și au combătut administrația cea decăzută a comitatului.

Dr. Mănoiu în vorbirea sa despre limba română în comitat, despre respectarea drepturilor ce compet Românilor în țara noastră, despre instrucția publică și cestiunea maghiarizării cu forța, ridicând acuze grele la adresa fișpanului Bauszner și stăpânii săi, s'a născut o disoută vehementă între D-sa, fișpanul Bauszner, fostul vice-comite Kapocsanyi și judele Nagy Lazar. Dr. Mănoiu însă dimpreună cu d-l Șenchia au eșit învingători.

După desbaterea raportului în general, ședința s'a suspendat pe după amăzi și s'a continuat până la orele 7 1/2 seara.

Multe obiecte de interes s'au discutat în această adunare, despre al cărei decurs în special voi raporta cu altă ocaziune.

Români în comitatul Făgărașului dau semne de viață, este da regretat însă, că nu toți se interesează de afacerile comitatense. Este de notat, că chiar Dr. Șerban deși a fost în Făgăraș, totuși parte la ședință n'a luat.

X.

Taxe de piață și de locurile de vândare.

În ședința ordinară de mâne a reprezentanței comunei Brașov va veni în desbatere și propunerea, ce-o face magistratul (primăria), de a-se introduce nouă taxe pentru dreptul de-a vinde în piață sau în stradele orașului. Motivele, cari au dat naștere acestei propuneri, sunt înșirate într-o espunere mai lungă, ce-o primirăm și noi și din care amintim toate momentele mai principale.

Intențiunea este, ca prin introducerea acestor taxe nouă să se câștige pentru oraș un nou izvor de venit, fără de a-se mai urca darea comunală și fără ca prin aceasta să se provoce o scumpire a victualelor, productelor și beuturilor—un izvor de venit,

care să facă posibilă mai grabnică realizare a proiectelor necesare pentru canalizarea subterană, pentru pavarea orașului, pentru cimiterul central și a unei nouă clădiri a primăriei etc. A fost vorba mai întâi să se introducă un accis la intrarea în oraș, ca la Sibiu, d-er primăria a abandonat această idee și s'a decis pentru stabilirea unui tarif, pentru urcarea taxelor pentru vândarea în piață, care este astfel alcătuit, încât nu îndatorază pe consumenți, ci pe producenți de-a plăti micile taxe amintite, cari ating mai mult pe cei ce vin dinafară, ca aici să se vândă obiectele cu prețuri mai bune.

Aceste taxe sunt introduse aproape în toate orașele din țară, numai în Brașov vândătorii de ordinar nu plăteau până acum decât 2 cr. pentru locul de vândare. Principiul fundamental de care s'a condus primăria este, ca pe victualile, ce se consumă mai ales de poporațiunea mai săracă, să se pună în tarif o taxă cât mai minimală, așa de pildă pentru 15 litri lapte se cere o taxă de 1 cr., se pentru 100 litri cartofi o taxă de 1 cr. ș. a.; er pe acele articule, cari se consumă de classa mai avută, este pusă o taxă mai mare. Nutrețul pentru animale, materialele de clădire și de ars, produsele brute, beuturile etc. sunt taxate cât mai jos, așa că prin aceste taxe se crede, că articulele nu se vor scumpi.

În fine mai sunt luate în tarif și unele articule de consum, ce se aduc la Brașov în masă spre vândare, precum făină, ape minerale, oțet, spirit denaturat, lămâi, portocale etc. Mai ales aceste articule, ce se aduc în masă, par' a fi primite în tarif.

În fine primăria reclamă dreptul orașului de a lua taxe mai mari pentru închirierea de locuri în piață, ce sunt ocupate tot de străini, cari fac concurență neguțătorilor și industriașilor de aici.

Membrii reprezentanței vor avé să discute în detalii și să modifice, decât vor afla de lipsă, tariful propus, care va și avé lipsă de ore-cari modificări, unde taxele propuse cu tot sistemul adoptat par' a fi prea mari.

Dela Academia Română.

(Anul 1899—1900).

A. Personalul delegațiunii.

Președinte al Academiei Române, d-l Poni P. Asesor (Vice președinte) din Secțiunea literară d-l Ollănescu D. C., din Secțiunea istorică d-l Urechia V. A., din Secțiunea științifică d-l Babeș Dr. V. Secretar general (pe 7 ani, 1898—1905) d-l Sturdza D. A.

B. Personalul Secțiunilor.

I. Secțiunea literară. Președinte d-l Tocilescu Gr. G. (București). Vice-președinte d-l Vulcan Ios. (Oradea-Mare). Secretar (pe 7 ani 1897—1904) d-l Quintescu N. (București). Membri d-l Caragiani Ioan (Iasi), d-l Hașdeu B. P. (București), d-l Maiorescu T. (București), d-l Naum A. (Iasi), d-l Negruzzi I. C. (București), d-l Olănescu D. C. (București), d-l Sbiara Ioan (Cernăuți), (— Loc vacant), (— Loc vacant).

II. Secțiunea istorică. Președinte d-l Urechia V. A. (București), Vice-președinte d-l Erbeceanu C. (București). Secretar (pe 7 ani 1893—1900) d-l Maniu Vasile (București). Membri: d-l Babeș Vincentiu (Budapesta), d-l Ionescu N. (Iasi), d-l Kalinderu I. (București), d-l Marian S. Fl. (Suceva), d-l Marienescu A. M. (Oradea-Mare), d-l Moldovan I. M. (Blașiu), d-l Popea Episcopul (Caransebeș), d-l Sturdza D. A. (București), d-l Xenopol A. D. (Iasi).

III. Secțiunea științifică. Președinte d-l Aurelian P. S. (București). Vice-președinte d-l Fălcoianu St. (București). Secretar (pe 7 ani 1893—1900) d-l Ștefănescu Gr. (București). Membri d-l Babeș Dr. V. (București), d-l Felix Dr. I. (București), d-l Haret Sp. (București), d-l Istrati Dr. C. I. (București), d-l Crețulescu N. (București), d-l Poni Petre (Iasi), d-l Porcius Florian (Rodna), d-l Saliguy Anghel (București), d-l Teclu Nicolae (Viena).

C. Personalul Comisiunilor.

I. Comisiunea permanentă a Biblio-

tecei. Membrii: D-l Quintescu N., Secretar al Secțiunii Literare, d-l Maniu V., Secretar al secțiunii Istorice, d-l Ștefănescu Gr., s cretar al secțiunii Științifice.

II. Membru conservator al Colecțiunii numismatice: d-l Sturdza D. A. —

III. Comisiunea pentru cercetarea cărților tipărite intrate la concurs pentru: Premiul *Năsturel-Herescu* din Seria B, de 4.000 Lei, destinat celei mai bune cărți în limba română cu conținut de ori-ce natură, printre cele publicate dela Noemvre 1898 până la 31 Octomvre 1899. Premiul *Statului Lazăr*, de 5.000 Lei, destinat celei mai bune cărți în limba română, cu conținut științific, dintre cele publicate dela 1 Noemvre 1897 până la 31 Octomvrie 1899, se celei mai importante invențiuni științifice, făcute dela 1 Noemvre 1897 până la 31 Octomvrs. 1899. Premiul *Admachi*, de 5.000 Lei, destinat celei mai bune cărți în limba română, cu cuprins moral de ori-ce natură, apărută dela 1 Noemvre 1898 până la 31 Octomvrs 1899. Din Secțiunea Literară: D-nii Ollănescu D. C., Negruzzi I. C., Quintescu N. Din Secțiunea istorică: D-nii Babeș V., Erbeceanu C., Kalinderu I. Din Secțiunea Științifică: D-nii Felix Dr. I., Haret Sp., Ștefănescu Gr.

IV. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Priemului *Statului Eliade Rădulescu*, de 5.000 Lei, pentru 1900, care se va decerne celei mai bune lucrări asupra subiectului: *Istoria Românilor în timpul Domniilor Regnăntare* d-nii Ionescu N., Sturdza D. A., Urechia V. A.

V. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiului *Adamachi*, de 5.000 Lei, pentru 1900, care se va decerne celei mai bune lucrări asupra subiectului: *Studii asupra pelagrei*. D-nii Babeș Dr. V., Felix Dr. I., Istrati Dr. C. I.

VI. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiului *Alexandru Ioan Cuza*, pentru 1900, de 10.000 Lei, dimpreună cu procentele acestei sume dela 1891 până la acordarea premiului, care se va decerne celei mai bune lucrări asupra subiectului: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*. D-nii Erbeceanu C., Tocilescu Gr. G., Xenopol A. D.

VII. Comisiunea financiară: D-nii Haret Sp., Saligny A., Ștefănescu Gr.

VIII. Comisiunea fundațiunii Adamachi: D-nii Haret Sp., Poni P., Sturdza D. A.

IX. Comisiunea fundațiunii Otteteleșanu: D-nii Kalinderu I., Negruzzi I. C., Sturdza D. A.

X. Comisiunea fondurilor Ioan Fétu și Ioan Scorțianu: D-nii Aurelian P. S., Sturdza D. A., Ștefănescu Gr.

XI. Comisiunea fundațiunii Ioan Agari: Aurelian P. S., Ionescu N., Tocilescu Gr. G.

XII. Comisiunea Dicționarului: D-nii Kalinderu I., Maiorescu T., Quintescu N., Sturdza D. A., Tocilescu Pr. G.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 15 Maiu. „Pester Lloyd“ de ađi anunță următoarele: La adresa deputatului Goldiș, care a fost ales er episcop român al Aradului, un număr mare de deputați aparținători partidei liberale au trimis ađi o depeșă de gratulațiune. Cel dintăiu a subscris depeșă președintele camerei deputaților Desideriu Perczel. Alegerea lui Goldiș, ca episcop, va fi primită de sigur în toate cercurile patriotice cu cea mai mare bucurie și satisfacțiune.

DIVERSE.

Un obicei neerlandez curios. Când un holandez stabilit într-o țară, care nu face parte din continentul european, voese să se căsătorască, el serie unui prietin rămas în patria-mumă ca să-i caute o soție. Acesta se pune imediat în căutare și de îndată ce-a găsit, trimite exilatului fotografia fetei, făcându-i în același timp cunoscut și dota pe care ea o posedă. Dacă

totul place candidatului, el expedeză staroștelui său o mănuză purtată pe mâna stângă, precum și o procură, cum că consimte la căsătoria și acesta le dă fetei. Acesta cum primesce lucrurile astea, plăcă cu primul steamer la fidanțul ei, ducând cu sine și mănuză pe care o păstrează ca pe un adevărat talisman.

Familia cea mai numărösă din lume. După o interesantă revistă americană, familia cea mai numărösă din lumea întrégă este de sigur aceea a unui Webb, care singur populează actualmente totă întinsa strimțre Cumberland din Kentucky — și se veđi cum: Cel mai mare din această familie, Jason Webb, astăđi în vârsta de opt-deci de ani, n'a avut mai puțin de nouă-spre-dece copii, o sută șapte-deci și cinci nepoți și o sută strănepoți, ceea-ce face în total pentru moment patru sute patru-deci și patru descendenți direcți. Miles Webb, mort la șapte-deci și opt ani, a avut mai mult de patru sute de descendenți, dintre cari o sută cinci nepoți și o sută cinci-deci strănepoți. Sally Webb, astăđi în vârsta de șapte-deci și cinci ani, a avut treispredece copii și o sută nouăzeci și cinci nepoți și strănepoți. Letty Webb a avut unspre-dece copii și vre-o două-sute-unu descendenți și în fine Harry Webb a avut o descendență directă de o sută șese-deci și șese membri. Eťa d-er o familie cu adevărat extraordinară — și se se noteze, că aci nu s'au socotit, decât cățiva din membri mai înșmnați ai ei, așa că decât la descendenții direcți s'ar adauge rurile și aliații, totalul familiei Webb ar fi de două-spre-dece mii persoane. Și acesta numai în patru generați.

Setea Londrei. Organul oficial al societăților de temperanță din Londra publică o statistică, din care reese, că populațiunea Londrei cheltuesce pe an două sute de milioane florini pentru beuturi spirtoase. Se vin de fiă-care locuitor 44 fl. 50 cr. Suma cheltuită cu beuturile spirtoase este aproape de șese-ori mai mare, decât budgetul eroğațiunilor orașului Londra. Membrii societăților de temperanță, îngrozii de aceste cheltueli, se silesc cu cel mai mare zel să abată populațiunea dela consumarea beuturilor spirtoase, cari sunt un flagel nu numai moral, ci și material.

Despre diare. În lumea întrégă apar într'un an aproximativ 12 miliarde esemplare de diare, cu cari s'ar puté acoperi un teritoriu de 2000 kilometri pătrați. Greutatea hărtiei folosite e de 781,250 tone. Ca cine-va să cetască diarele toate, câte apar într'un an, ar trebui să trăiască 100,000 de ani.

Trandafirul Mariei Stuart. Renumitul trandafir scoțian, pe care în semn de stimă l'a trimis odinoră nenrocita Maria Stuart reginei Elisabeta, se află astăđi în Museul Britic din Londra. El a fost dăruit museului de o familie engleză, care l'a păstrat sute de ani. Trandafirul este ornat cu diamante. Privit de de-asupra se pöte cetti numele celor două regine. Trandafirul valoroză cel puțin 10,000 funți sterlingi.

Literatură.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“. Interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu asupra neuitatului colonel *David baron Urs de Margina*, a apărut acum și în limba română în Tipografia A. Mureșianu, Brașov, într-o broșură cu titlul de mai sus. Cetitorilor noștri le este cunoscută obiectivitatea, cu care d-l colonel Rieger descrie înaltele însușiri și meritele neperitöre, pe cari neuitatul baron Urs și-le-a câștigat pentru tron, patriă și națiune. Credem deci a se fi făcut un bun serviciu literaturii noastre prin traducerea și tipărirea în broșură a acestei conferențe. La traducere s'a folosit terminologia curată militară română. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, er altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormentului eroului nostru. Broșura se pöte procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov. Prețul 40 cr. exemplarul (plus 3 or. porto.)

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov se pot procura următoarele scrieri economice:

Agrologia sau Agricultura generală de Dr. G. Maior, profesor la școala centrală de agricultură din Bucouresc. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul, séménatul, gunoitul etc., etc). Conține 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc). E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotechnia sau Cultura specială a plantelor, scrisă tot de D-l G. Maior. Acestă carte se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, bólele și vindecarea etc. pentru fii care plantă, precum cerealele (tot felul de bucate, ca grâu, sėcară, orz, ovės, orez, meiú, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran, hemeiú, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfele, hrén, curechiú și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoiú, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compozițiuni pentru fēnațe și pășuni artificiale etc. Alt capítlu tracteză despre cultura fēnațelor, altul irigațiuni, altul despre pășuni etc.

Pentru fii-care econom, aceste două cărți sunt de cea mai mare trebuință, putēndu-i servi ca cea mai bună călăuză în toți ramii economiei sale. Prețul volumului II este 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.) Pentru România 10 lei, plus porto.

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Constantin Dimian**, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor sătenți de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Prețul 40 cr. trimis francoat.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeissen. **Edițiunea a V-a.** Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Grădina de legume. În Tipografia Seminarului arhidieceșan din Blășiú a apărut scrierea d-lui profesor **Ioan I. Negruțiu** despre grădina de legume, pe care d-șsa a cetit'ó ca disertațiune în adunarea din anul trecut al despărțământului blășișan al Asociațiunei. Pentru poporul nostru, după cum am arătat și altă-dată scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât șcim, în literatura voastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Conține 80 pag. form. 8° și are în text 18 ilustrațiuni, őr în partea din urmă o tabelă cu alte ilustrațiuni în număr de vre-o 33. Opul e editat de despărțământul XI (Blășiú) al Asociațiunei și costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Pentru cei ce se ocupă cu educațiunea, cu deosebire pentru d-nii profesori, învățatori și cateheți se recomandă următoarele cărți:

Cum își învață Gertruda copiii, scrisă de nemuritorul pedagog I. H. Pestalozzi și tradusă de E. Băltėnu. Cartea s'a tipărit anul trecut în Bucouresc și e de-o neprețuită valoare pentru părinții de familie. Prețul 75 cr. (cu posta 80 cr.)

Curs de pedagogia teoretică și practică de G. Compayré, trad. de M. Rădulescu într'o limbă cât se pėte de românească. E o carte mare, de 560 pag. și costă numai 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Maiú 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.50
Renta de coróne ung. 4%	97.35
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.—
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.10
Bonuri rural. ungare 4%	95.60
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	164.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.15
Renta de argint austr.	101.15
Renta de hărtie austr.	100.55
Renta de aur austr.	119.65
Losuri din 1860.	139.70
Acțiuni de-ale Băncei austro-ungară	921.—
Acțiuni de-ale Băncei ung. de credit	38.75
Acțiuni de-ale Băncei austr. de credit	359.75
Napoleondori	955 1/2
Mărci imperiale germane	58.92 1/2
London vista	120.47 1/2
Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4%	100.45
Note italiene	44.77 1/2

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Maiú 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.48
Napoleond'orl. Cump.	9.53	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	59.60	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	11.72	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Cursul losurilor private

din 10 Maiú 1899.

	cump.	v. d. c.
Basilica	6.95	7.15
Credit	199.75	200.50
Clary 40 fl. m. c.	66.—	67.—
Navig. pe Dunăre	165.—	172.—
Insbuck	30.—	31.—
Krakau	27.—	27.50
Laibach	24.—	25.—
Buda	66.—	66.80
Palfy	65.75	64.75
Crucea roșie austr.	20.20	20.90
do ung.	11.25	11.75
do ital.	—	—
Rudolf	28.—	—
Salm	85.50	86.50
Salzburg	28.75	29.75
St. Genois	84.75	85.75
Stanislaw	57.—	—
Triestine 4 1/2% 100 m. c.	165.—	—
do 4% 50	72.—	—
Waldstein	60.—	64.—
do de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4%	123.—	123.80

Numai pentru particulari se trimite postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătești costă numai

- fl. 2.80 stofă bună
- fl. 3.10 „ „
- fl. 4.80 „ „
- fl. 6.— „ „
- fl. 7.75 „ fină
- fl. 9.— „ mai fină
- fl. 10.50 „ foarte fină
- fl. 12.40 „ englezescă
- fl. 13.95 „ Kamgar

lână curată.

Depozitul fabricii de postav **Kiesel-Amhof în Brűnn.** Mostre gratis și franco. — Liferatió conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică, are mare avantaj.

Spre lămurire următoarele: Adolf Kraus, comerciant de postavuri în Budapesta dá croitorului pentru comande făcute la el de fl. 10.— un pantalon cu 50 cr., de fl. 20, un costum cu 1 fl., de fl. 60, un costum fin gratis.

Afară de acesta are croitorul rabat 3 fl.— per metru și 20%.

Aceste tóte le plătesce particulari, cari comandă haine la croitor după cartea de mostre a lui Adolf Kraus.

24—24.F09.

TELEGRAM.

Mare asortiment de încălțăminte
pentru bărbați, dame, băieți și copii.

Ghete cu șinóre elastic și cu nasturi, cel mai nou fason franțuzesc și englezesc.

Noutățile cele mai fine de galanterie.
Prețuri originale.

Au sosit ghete negre și colorate dela renumitele fabrici privilegiate

S. E. & H. MICHELSTÄDTER
Fondată în 1877. Fondată în 1877.

VIENA, Leitomischl, și Wlassin.

Mare asortiment de ghete pentru bărbați „Triumph-Schuhe“ patentate. Ce póte fi mai bun și practic în lume. Incălțatul și desculțatul lesne. Incheie elastic. Patentate în tóte statele din Europa.

Garanție pentru material și durabilitate. Dela 5 fl în sus. Singură vânzare la **Filială, Strada Porții Nr. 16 (Hotel Baross).**

Se execută orí și ce reparaturí prompt și solid. Tot soiul de ghete se curățá pe cale chimică.

Se trimite la tóte stațiunile, și în România cu rambursă. La comande peste 20 fl. franco de porto. — Prețuri curente gratis și franco.

Se garantézá pentru lucru solid și durabil.

După faime lățite de concurență rog **On. public** a face o încercare spre a se convinge, că susnumita fabrică dela fondarea ei numai prin soliditate și-a câștigat un renume în lume, precum și în România. În filialele fabricii prețurile sunt impriate pe talpa ghetei, astfel că străinii sunt feriți de a plăti mai mult.

Rugându-mě de o cercetare numărósă, sunt cu tótá stima

Iosif Stauber,
667,10—0. conducătorul filialei, Strada Porții (Hotel Baross) Nr. 16.

Antreprize de pompe funebre
E. Tutsek.
Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghete al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mórte, aședământul său de inmormentare bogat asortat în cari tóte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de ștejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plântici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de mórte a se adresa la

E. Tutsek.

A V I S!

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fii-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebí, când voiesc la espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonézá din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Motto:

Dacă doresci, ca mândra Fortună
Póme de aur să-ți dăruescă:
Sus, cu grăbire 'n a ei grădina
Séminte aruncă, ca să 'ncolțescă.

Și acesta nu e pur fantasiă.
Căci a deitei mare-inspirare.
La încercarea în loteriă
Aduce-adesea avere mare!

Losuri ale loteriei de clasă reg. ung.
pentru a IV. loterie, care va urma în curënd, pe cât vor fi disponibile se căpėta
la cassa de bancă NUSSBÄCHER & BEER Brașov.

Prețul $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ los
fl. 6.— 3.— 1.50 .75 cr.

Trimiterea cu posta costă cu 20 cr. mai mult.

— Prospecte stau în tot timpul la dispoziție. —

16—556